Түркістан облысы

Шардара қаласы

«Бекітемін»:
Мектеп-лицей директоры: _____Ж.Сапаров

«Шардара» мектеп - лицейі

«АСЫҚ АТУ» ҮЙІРМЕСІНІҢ ЖЫЛДЫҚ ЖОСПАРЫ

Үйірме жетекшісі: А.Мырзанов

2024 – 2025 оқу жылы

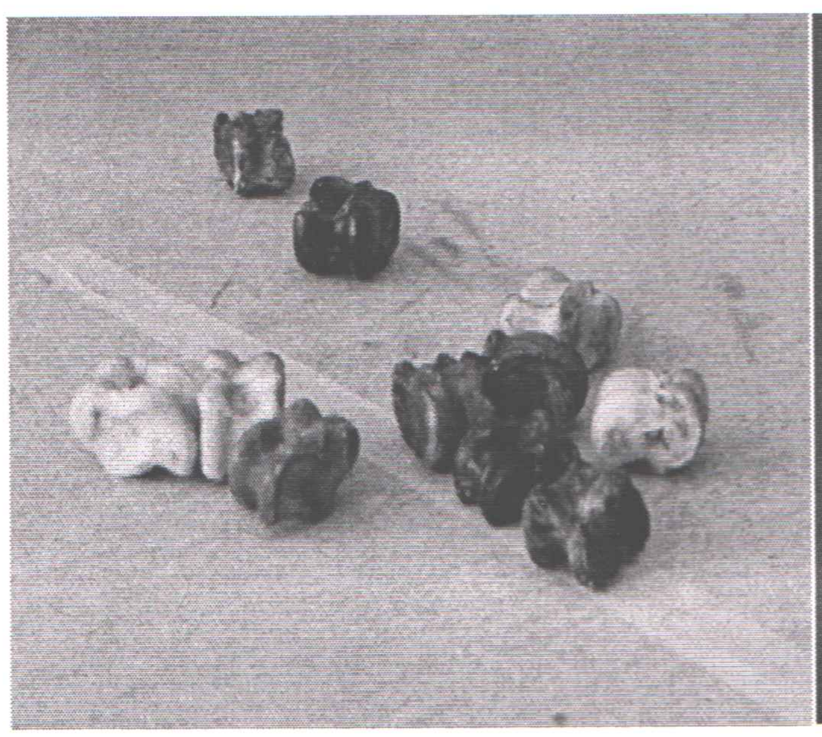
ТҮСІНІК ХАТ

Мақсаты - қазақ халқының ұмыт қалған ұлттық ойынын дәріптеу арқылы оқушылардың өз ұлтының тарихына, салт-дәстүріне, ұлттық ойынына деген қызығушылығын ояту, арттыру.

Міндеттері:

1.Қазақ халқының ұлттық ойындарының қалыптасу тарихымен таныстыру.
2.Қазақ халқының бағзы заманнан келе жатқан ұлттық ойындардың бүгінгі оқушылар бойынан табу.
3. Ата – бабамыздан мирас болып қалған, ұлттық ойынымызды соның ішінде «Алтын сақа» ойынын ары қарай жаңғырту.
4. Асық ойыны арқылы оқушыларды салауатты өмір салтын ұстануға шақыру.

Сабақ басталмас бұрын жинаған асықтарды түрлі түске бояп 30 шақты асық алып келіп оқушыларға тагыстырып, жоспармен бөлісіп, оқушыларға асық жинауға тапсырма бердім. Әрбір оқушыда өздерінің жинаған асықтары бар, әр асықтың атаулары бар.

«Асық – қазақтың ұлттық ойыны». Оқушының негізгі мақсаты асық ойынының түрлерін және олардың ойналу ережесін танытып, асық ойыны арқылы тұлғаның өз бетінше дамуына қол жеткіуге болатынына көз жеткізу.

Үйірме жұмысының негізгі бөлімінде мынадай мәселелер сөз болды:

а)Асық ойыны-ұлттық қазынамыз екендігі;
ә)Асық ойынының түрлері және оның бала дамуына қосар үлесі;
б)Алдыңғы буын ағалар ойнаған асық ойындары;

Үйірменің екінші сағатында оқушы асық ойынын ойнау арқылы тұлғада қандай даму өзгешеліктері болатынын және асық ойыны жас ерекшелігіне сай құрылған ойын екендігін пайымдай білді. Өз құрдастары арасында асық ойынын ұйымдастыру арқылы ұлттық ойынымыздың жоғалып кетпеуіне өз үлесін қосып жүргенін айтады. Үйірмеде салт-дәстүріміздің бала тәрбиесіндегі алар орны мен ондағы ұлттық ойындар арқылы, соның ішінде асық ойынының ерекшеліктерін, ұлттық құндылығымызды жан-жақтылы талдай білуі қажет.

Үйірме тақырыптарында қазақ ұлттық ойынының – асық ойынының тарихтағы орны туралы баяндалып, оның адам ағзасына тигізер пайдасы мен ерекшеліктері, өмірдегі ролі ескерілді.

Асық ойнау – балалардың дүниетанымын кеңейтетін ойын. Ойынға бірнеше бала араласқанда әркім өз асығын қателеспей тауып алу үшін апа - әжелеріміз кілем және киіз жүндерін бояп жатқан қазанға асықтарды салып алатын. Сонда әр асықтың түр – түсі әртүрлі болып шыға келер еді. Қызыл, жасыл, қара, көк, сары, қоңыр бояу түрлерін балалар екі – үш жасында – ақ еркін ажыратады. «Өзім дегенде өгіз қара күшім бар» дегендей, әр бала өз асығының санын тез – ақ біліп алады. Бұл санауға жақсы, балалардың есепке жүйріктігі бала кезден қалыптаса бастайды. Асық – кәдімгі санағыштың ролін қоса атқарады. Асықтарды қаз қатар тізу кезінде олардың санын алу, кейін ұтысты есептеп, ұпай бөліскенде жапырлап асық санау кез келген баланың математикаға бейімін арттырады. Қазақ баласының есепке жүйріктігі, міне, осындай ойындарды ойнаудан – ақ қалыптасқан.
Бала көп қимылдайтыны, тез шаршай қоймайтыны анық. Асық ойындары – қимыл – қозғалысқа құрылған ойындар. Әсіресе, ыстық кезде, бала аздау қимылдасын деген ниетте дүниеге келген ойын. Бір жағы баланың танымдық қабілетін арттырады.

Р/с	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
	Спорт – денсаулық кепілі Оқушылар /үй жағдайында, таңертеңгі уақытта 10-15 мин. дене жаттығуларын жасату/	2	
1	«Адалдық сағаты» тақырыбында тәрбие сағаты	2	
2	Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстыру	2	
3	Асық ату ойынының шығу тарихы	2	
4	Асықтың түрлері мен құрылысы	2	
5	Асық атудың түрлері	2	
6	Спорт – денсаулық кепілі Оқушылар /үй жағдайында, таңертеңгі уақытта 10-15 мин. дене жаттығуларын жасату/	2	
7	Асық ойындарының тақталық түрлері	2	
8	Абай Құнанбайұлына 175 жылдығына арналған «Шынықсаң шымыр боласың» атты сауықтыру – шынықтыру онлайн байқауы	2	
9	«Тілге құрмет – елге құрмет» атты тіл мерекесіне арналған онлайн Алшы ойыны	2	
10	Ханталапай ойынын үйрету	2	
11	Спорт – денсаулық кепілі Оқушылар /үй жағдайында, таңертеңгі уақытта 10-15 мин. дене жаттығуларын жасату/	2	
12	Қақпақыл ойынын ойнау, ережелері	2	
13	Қаржу немесе Қаржымақ ойыны ережелері және ойнау	2	
14	Алшы ойынын ойнау	2	
15	«Табиғат туған анамыз» сурет байқауы	2	
16	«Желтоқсан жаңғырығы» атты онлайн Құлжа ату ойыны	2	
17	Төрт асық ойынының ережесі	2	
18	Спорт – денсаулық кепілі Оқушылар /үй жағдайында, таңертеңгі уақытта 10-15 мин. дене жаттығуларын жасату/	2	
19	Асық ату ойыны бойынша оқушылар арасында онлайн сайыс	2	
20	Бес тас ойынының ережесі	2	
21	Иірмекіл ойынының ережесі	2	
22	Бес асық ойынының ережелері	2	
23	Құлжа ату ойынын ойнау	2	
24	Спорт – денсаулық кепілі Оқушылар /үй жағдайында, таңертеңгі уақытта 10-15 мин. дене жаттығуларын жасату/	2	
25	Асық ойынының алаңдағы түрілерімен таныстыру	2	
26	Асық ату түрлерінің ішінде кеңінен пайдалнған Алшы ойынының ережесі	2	

27	Тасқала ойынының ережесі.	2	
28	Арқаласпақ ойынының ережесі	2	
29	Спорт – денсаулық кепілі Оқушылар /үй жағдайында, таңертеңгі уақытта 10-15 мин. дене жаттығуларын жасату/	2	
30	Ханталапай ойыны бойынша сайыс	2	
31	Алты атар ойынының ережесі	2	
32	Бәйге ойынының ережесі	2	
33	Бес табан ойыны	2	
34	Көтеріспек (Атбақыл) ойыны	2	
35	Асық ату ойындарының күрделі түрлері	2	
36	Шік - Бүкойыны.	2	
37	Шеңбе ройыны	2	
38	Хан ату ойынының ережесі	2	
39	Үштабан ойыны	2	
40	Ханжаппай ойынының ережесі	2	
41	Біртабан ойыны.	2	
42	Атпақыл ойыны	2	
43	Жемекіл ойыны	2	
44	Асық ойындарының түрлерін еске түсіру	2	
45	Қазақтың ұлттық ойындары – салт — дәстүрдің бір саласы мектепішілік сайыс ұйымдастыру	2	
46	«Қазақ халқының ұлттық ойындары»	2	
47	Асық ойындары — Қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі	2	
48	Асық атаулары, Құлжа - арқардың аталығының асығы	2	
49	Сақа - арқардың асығы	2	
50	Жабайт – еліктің асығы	2	
51	Асық - қой мен ешкінің асық жілігінен	2	
52	Шүкімайт - қозы мен лақтың асығы	2	
53	Асыққа байланысты ырымдар	2	
54	Қазақтың ұлттық ойындары - Теңге алу, Көкпар, Алтыбақан, Курес және Арқан тарту. Суретпен жұмыс	2	
55	«Асық ойынының ережесі» қайталау	2	
56	Асық атау барысындағы қозғалыс есебінің ролі	2	
57	Асық ойынының «тақталық" түрлері	2	
58	Ойнада күл, оқы да біл атты мектепішілік сайыс	2	
59	Тактикалық тәсілдер	2	
60	Асық түрлерінің аталуы мен оны иіру	2	
61	Сақа атар, Алшы атар	2	
62	Асықтың тұрысының атаулары\қайталау сабағы	2	
63	Асық ойын түрлері\қайталау сабағы	2	

Шардара аудандық білім бөлімі
«Шардара» мектеп-лицейі коммуналдық мемлекеттік мекемесі
Бұйрық№ 210

Шардара қаласы **«06» 09 2024 ж.**
«АСЫҚ АТУ» үйірмесіне
Төмендегі оқушылар қатыстырылсын

№	I –топ	сыныбы
1	Ақылбай Сұндет	8Б
2	Қалабай Олжас	8Б
3	Қалабай Алмас	8Б
4	Қарыбек Ерболат	8Б
5	Тасыбек Алдияр	8Б
6	Бердалиева Құттықыз	9Г
7	Жалғас Ұлданай	9Г
8	Бакир Нұрислам	10Б
9	Ұзақбай Райымбек	11Д
10	Құралтай Али	8Б
№	**II- топ**	**сыныбы**
1	Бахыт Қайсар	7Ә
2	Шымбай Даниял	7Ә
3	Құдайберген Бекасыл	7Ә
4	Молдахмет Ерасыл	7Ә
5	Ержан Мадияр	7Ә
6	Низамиддин Руслан	7Ә
7	Дәулетбек Ерасыл	7Ә
8	Болатхан Олжас	7Ә
9	Хатбай Мағжан	7Ә
10	Бақытжанұлы Әли	7Ә
№	**III –топ**	**сыныбы**
1	Пошабай Мухаммед	4Д
2	Таймас Дияс	4Д
3	Нұрмахаммед Олжас	4Д
4	Сәрсебай Қуаныш	4Д
5	Жанболат Марғұлан	4Д
6	Құдайберген Руслан	4Д
7	Тұрғын Асқар	7Ә
8	Сейітов Елдос	9Д
9	Қалжігітов Бейбарыс	9Б
10	Амангелді Даниал	7Ә

Мектеп директоры Ж.Ә. Сапаров

. Үйірме жетекшісі: Мырзанов Аскербек